

РЕСПУБЛИКА
ТАТАРСТАН

СОВЕТ
БОЛЬШЕШИНАРСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
САБИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНА

422054, Республика Татарстан, Сабинский район,
с.Большой Шинар, ул. Кооперативная, 36
тел. (84362) 41-2-11

ТАТАРСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫ

САБА МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ОЛЫ ШЫҢАР
АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

422054, Татарстан Республикасы, Саба районы,
Олы Шыңар авылы, Кооператив урамы, 36 йорт

тел. (84362) 41-2-11

e-mail: bshin.sab@tatar.ru

РЕШЕНИЕ

02.07.2019

КАРАР

№11

Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге биләмәсендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәм уздыру турында нигезләмәне раслау турында

2003 елның 6 октябрендә кабул ителгән "Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында" №131-ФЗ Федераль законына, 2004 елның 28 июлендә кабул ителгән "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" №45-ЗРТ Татарстан Республикасы законына, Олы Шыңар авыл жирлеге Уставына туры китереп, Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә гражданнарның жирле үзидарәне башкару хокукларын гамәлгә ашыру, һәм шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары, Олы Шыңар авыл жирлеге жирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары һәм жирле үзидарә органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә халык фикерен белү һәм исәпкә алу максатында Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советы КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге территориясендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү һәм уздыру турында нигезләмәне расларга (кушымта теркәлә).

2. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: <http://pravo.tatarstan.ru> һәм Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегенең рәсми сайтында: <http://saby.tatarstan.ru/shinar> адресы буенча бастырып чыгарырга.

Олы Шыңар авыл жирлеге башлыгы

А.Г.Гарипов

Расланган:

Татарстан Республикасы
Саба муниципаль районы
Олы Шыңар авыл җирлеге
Советының 2019 елның
2июлендә чыккан 11нче
номерлы карары белән

**Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл
җирлеге биләмәсендә гражданнардан сораштыру уздыруны билгеләү
һәмуздыру турында нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр.

1.1. Гражданнардан сораштыру (алга таба-сораштыру) Татарстан Республикасы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге халкының турыдан-туры ихтыяр белдерүенең бер формасы булып тора.

Сораштыру юлы белән гражданнарның җирле үзидарәне башкару хокукы гамәлгә ашырыла.

1.2. Сораштыру –җирле әһәмияттәге сорауларны чишкәндә һәм җирле үзидарәнең вазыйфаи затлары һәм органнары, шулай ук дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә яки Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә яшәүчеләрнең фикерен ачыклау ысулы булып күзаллана.

1.3. Сораштыру нәтижәләре тәкъдим итү характерында була.

2. Сораштыру уздыру принциплары.

2.1. Сораштыру уздыруда Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә яшәүче, сайлау хокукына ия гражданнар катнашырга хоуклы.

2.2. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегендә яшәүчеләр сораштыруда тигез нигезләрдә катнаша. һәр катнашучы бер тавыш хокукына ия һәм сораштыруда турыдан-туры катнаша.

2.3. Гражданнарның сораштыруда катнашуына аларның жөнәсенә, расасына, милләтенә, теленә, килеп чыгышына, мөлкәти һәм вазыйфаи торышына, диненә, иманына, иҗтимагый берләшмәләрдә торуына бәйле нинди дә булса туры яки кыек чикләүләр рехсәт ителми.

2.4. Сораштыруда катнашу ирекле һәм ихтыяри. Сораштыру барышында беркем дә үз фикерен һәм карашын белдерүгә яки аннан баш тартуга мәҗбүр ителә алмый.

2.5. Жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары халыкның сораштыруда катнашу хокукын гамәлгә ашыруына булышырга бурычлы.

3. Сораштыруга куела торган сораулар.

3.1. Сораштыруга түбәндәге сораулар куелырга мөмкин:

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә яшәүчеләрнең мәнфәгатьләренә турыдан-туры кагылучы һәм Олы Шыңар авыл жирлеге Уставы белән жирле әһәмияттәге сорауларга карый торган;

- региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү турында.

3.2 Сораштыруга куелучы сораулар Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы закончалыкларына, Олы Шыңар авыл жирлеге уставына каршы килмәскә тиеш.

Сораштыруга куелучы сораулар аларны күптөрле аңлауга юл куелмаслык итеп формалаштырылырга тиеш.

4. Сораштыру төрләре.

4.1. Сораштыру яшерен, исемләп яки ачык тавыш бирү юлы белән уздырыла.

4.2. Яшерен тавыш бирү- сораштыру битләре белән сораштыру уздыру пунктларында бер кен дәвамында уздырыла.

4.3. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре яки сораштыру исемлеге буенча сораштыру пунктларында, шулай ук сораштыру уздыру комиссиясе членнары тарафыннан сораштыру уздыруда катнашучыларның яшәү урыннарында бер яки берничә көн дәвамында уздырыла.

4.4. Сораштыру шулай ук ачык формада гражданнар жыелышларында да уздырыла ала.

5. Сораштыруны билгеләү тәртибе.

5.1. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге территориясендә гражданнардан сораштыру уздыру түбәндәгеләрнең инициативасы белән уздырыла:

1) жирле әһәмияттәге сораулар буенча жирлек башлыгы яки жирлек Советы;

2) региональ һәм регионара әһәмияттәге объектлар өчен муниципаль берәмлек жирләренең максатчан билгеләнешен үзгәртү буенча халык фикерен исәпкә алу өчен Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары;

5.2. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советы инициативасы белән уздырылучы сораштыру, күрсәтелгән орган тарафыннан сораштыру уздыру билгеләү турында карар кабул ителеп билгеләнә.

Жирлек башлыгы инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, жирлек Советына сораштыру уздыру турында үтенеч жибәрү белән билгеләнә.

Татартсан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы белән билгеләнүче сораштыру, әлеге орган тарафыннан Олы Шыңар авыл җирлеге Советына сораштыру уздыру турында үтенеч җибәрү белән билгеләнә.

5.3. Сораштыру уздыру турында үтенечтә:

- сораштыру уздыруның мотивлары;
- сораштыруга куелучы сорауның (сорауларның) тәкъдим ителүче формулировкасы;
- сораштыру территориясе;
- сораштыруның фаразланган кене һәм аның төре күрсәтелә.

5.4. Сораштыруны билгеләү турында карар Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советы тарафыннан кабул ителә.

5.5. Сораштыру билгеләү турында карар үтенеч кәргәннән соң һәм аны уздыру кәненнән 30 кәненнән дә соңга калмыйча кабул ителергә тиеш. Сораштыру билгеләү турында карар кабул ителгәнче Олы Шыңар авыл җирлеге Советының сораштыру уздыруның инициаторы белән сораштыруга куелучы сорауны алдан килештерү (аныклау) мөмкин.

5.6. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советы, сораштыруга куелучы сорауның(сорауларның) формулировкасы гамәлдәге закончалыкларга, әлеге нигезләмәгә каршы килгән очракта, сораштыру уздыруның инициаторына сораштыру уздыруны кире кага.

5.7. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карарында:

- 1) сораштыру уздыруның кене һәм срогы;
- 2) сораштыру уздыруга тәкъдим ителүче сорауның(сорауларның) формулировкасы;
- 3) сораштыру уздыру методикасы;
- 4) сораштыру битенең формасы;
- 5) сораштыруда катнашучыларның минималь саны күрсәтелә.

5.8. Сораштыру уздыру билгеләү турында карар аны уздыруга кадәр 10 кәненнән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга тиеш.

6. Сораштыру уздыру буенча комиссия.

6.1. Гражданнардан сораштыруны әзерләүне һәм оештыруны сораштыру уздыру буенча комиссия (алга таба –Комиссия) башкара.

6.2. Комиссия Олы Шыңар авыл җирлеге Советы тарафыннан, сораштыру уздыру территориясенә бәйле рәвештә, инициаторлар тәкъдимнәре нигезендә 3-15 кешедән билгеләнә.

6.3. Комиссия составына Олы Шыңар авыл җирлеге Советы, башка җирле үзидарә вәкилләре, шулай ук сораштыру уздырылуы иҗтимагый территорияләр, вәкилләре керә.

6.4. Комиссия, ул оешу турында карар кабул ителгәннән соң, 3 көннән дә соңга калмыйча чакырыла. Беренче утырышында Комиссия, ачык тавыш бирү юлы белән үз составыннан Комиссиянең рәисен, аның урынбасар(лар)ын һәм сәркатибен сайлый, сораштыру участокларын раслый, һәм шулай ук әгәр сораштыру пунктларда уздырылса, шундый пунктларның санын һәм урнашу урынын раслый.

Комиссия утырышларын зарурлыктан чыгып аның рәисе чакыра. Комиссия утырышы аның членнарының яртысыннан күбесе катнашкан очракта хокуклы дип санала.

Комиссия карарлары комиссия утырышында катнашучыларның күпчелек ачык тавыш бирү юлы белән кабул ителә.

Комиссия граждандардан сораштыру уздыру өчен кирәк булган кадәр эшче төркемнәр оештырырга хокуклы.

6.5. Сораштыру участкалары, Комиссиянең урнашу урыны һәм граждандардан сораштыру уздыру пунктларының урнашу урыны сораштыру уздыруга 10 көннән дә соңга калмыйча бастырып чыгарылырга (халыкка игълан ителергә) тиеш.

6.6. Сораштыру уздыру буенча комиссия:

- граждандардан сораштыру уздырганда әлеге Нигезләмәнең үтөлешен оештыра;

- сораштыру уздыру пунктларын жиһазландыра;

- сораштыру битләрен һәм сораштыру исемлекләрен әзерләүне тәэмин итә;

- сораштыру уздырганда имзалар жыюны оештыра;

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлегендә яшәүчеләрнең сораштыруда катнашуын тәэмин итә;

- сораштыру уздырганда яшәүчеләрнең тавыш бирүен әлеге Нигезләмә белән билгеләнгән төрлөдә оештыра;

- Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге жирле үзидарә органнары һәм вазыйфаи затлары, ижтимагый оешмалар, массакүләм мәгълүмат чаралары белән хезмәттәшлек итә;

- граждандардан сораштыру нәтижеләрен билгели;

- граждандардан сораштыру уздыру белән бәйле шикаятьләр һәм гаризаларны карый;

- әлеге Нигезләмә һәм гамәлдәге закончалыкларга туры китереп башка вәкаләтләрне башкара.

6.7. Комиссиянең вәкаләтләре Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советы тарафыннан сораштыру нәтижеләре рәсми рәвештә басылып чыкканнан (халыкка игълан ителгәннән) соң туктатыла.

6.8. Комиссия эшчәнлегенең материал-техник, оештыру ягын тәэмин итү Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советы аппараты тарафыннан тәэмин ителә.

7. Сораштыру участоклары. Сораштыруда катнашучылар исемлекләре.

7.1. Сораштыру участогы- сораштыру буенча комиссия тарафыннан билгеләнгән, гражданнардан сораштыру уздырылучы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә территориясе.

Сораштыру территориясе бердәм сораштыру участогын тәэмин итәргә мөмкин.

Сораштыру участкаларының сораштыру уздыру вакытында тавыш бирү өчен махсус җиһазланган биналары булырга тиеш. Сораштыру вакытында участокларда тавыш бирүне, участкаларга җибәрелгән, Комиссиянең бер члены җитәкчелек иткән комиссия членнары тәэмин итә.

7.2. Сораштыруда катнашучылар исемлегенә муниципаль берәмлекнең тавыш бирү хокукына ия гражданнары кертелә. Исемлектә сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме, туган елы (18 яшьлекләргә туган кене һәм ае да) һәм яшәү адресы күрсәтелә. Яшәүченә конкрет участка сораштыру уздыру буенча исемлеккә кертү өчен нигез булып, аның шушы участка урнашу факты тора. Яшәүче сораштыру уздыру буенча сораштырылучылар исемлегенә бары тик бер участка гына кертелә. Сораштыруда катнашучылар исемлеге ике нөсхәдә төзелә һәм исемлекне төзегән комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләрне өстәмә исемлеккә кертү әлеге нигезләмәгә туры китереп, теләсә кайсы вакытта, шул исәптән сораштыру уздыру көнендә дә рөхсәт ителә.

Сораштыруда катнашу хокукына ия яшәүчеләр исемлегенә үзгәрешләр кертү, тавышларны санау башланганнан соң, тыела.

Сораштыруда катнашучылар исемлеге сораштыру уздыру көненә 3 көннән дә соңга калмыйча төзелә.

8. Сораштыру бите.

8.1. Сораштыру бите сораштыруга куелган сорау(лар)ның тегәл текстын һәм аңа тавыш бирүченең ихтыяр белдерүен “риза” яки “каршы” сүзләре вариантлары астына куелган буш шакмаклардан гыйбарәт.

Сораштыруга берничә сорау куелган булса, алар бер сораштыру битенә урнаштырыла, эзлекле номерлана һәм бер-берсеннән горизонталь сызыклар белән аерылып тора. Сораштыруга куелган норматив-хокукый акт проектының нинди дә булса статьясы яки пунктының альтернатив редакциясе шулай ук эзлекле номерлана.

Исемләп тавыш бирү өчен кулланылучы сораштыру битенең тавыш бирүче турында мәгълүматлар язучы өчен буш урыны булырга тиеш.

Сораштыру бите аны тутыру тәртибе турында аңлатманы үз эченә ала. Битнең өске уң почмагында Комиссия рәисе һәм сәркатибе имзалары куела.

9. Сораштыру исемлеге.

9.1. Сораштыру исемлеге исемләп тавыш бирү вакытында кулланыла һәм графаларына сораштыруда катнашучының фамилиясе, исеме, атасының исеме,

туган кене, яшәу урыны язылган таблицадан гыйбарәт. Бу графаларның уң ягында сораштыруга куелган сорау(лар)ның төгәл тексты астында “риза” яки “каршы” җаваплары вариантлары күрсәтелә һәм тавыш бирүдә катнашучыларга имза кую өчен урын калдырыла.

Сораштыруга берничә сорау куелган очракта, алар сораштыру исемлегендә эзлекле тәртиптә урнаштырыла.

9.2. Сораштыру исемлегенә һәр бите Комиссия рәисе һәм сәркатибе тарафыннан имзалана.

10. Сораштыру уздыру тәртибе.

10.1. Сораштыру Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлеге Советының сораштыру уздыру билгеләү турында карары белән билгеләнгән көндә (яки көннәрдә) уздырыла.

10.2. Гражданның сораштыру уздыру сораштыру уздыру пунктларында җирле вакыт белән иртәнгә сизгәдән кичкә сизгә кадәр уздырыла.

11. Сораштыру уздырганда яшерен тавыш бирү тәртибе.

11.1 Яшерен тавыш бирү -сораштыру уздыру пунктларында, яшерен тавыш бирү өчен махсус җайланган урыннар һәм тавыш бирү вакытына мөһөрләнгән тартмалар булган очракта уздырыла.

11.2. Сораштыру бите тавыш бирүчегә сораштыруда катнашучылар исемлегенә буенча Комиссия членнары тарафыннан бирелә. Сораштыру бите алган вакытта тавыш бирүче аның шәхесен билгеләүче һәм яшәу урынын раслаучы паспортның күрсәтә, сораштыруда катнашучылар исемлегендә үз фамилиясе турына имзасын куя. Исемлеккә паспорт мәгълүматларын тутыру таләп ителми.

11.3. Тавыш бирүче исемлеккә үзе кул куя алмаган очракта, ул комиссия членнарыннан тыш башка кешенең ярдәменнән файдаланырга мөмкин.

Сораштыруда катнашучыга ярдәм күрсәткән зат, исемлеккә “сораштыру битен алу турында катнашучының имзасы” графасына, үзенең фамилиясен күрсәтеп кул куя.

11.4. Сораштыру бите тавыш бирүче тарафыннан махсус җиһазланган урында (кабина яки бүлмә), башка затлар булмаган җирдә тутырыла һәм тавыш бирер өчен куелган тартмага салына.

Тавыш биргән вакытта катнашучы үз ихтыярына туры китереп, “риза” яки “каршы” сүзләре астындагы шакмакка теләсә нинди тамга куя.

Комиссия членнары сораштыруның яшеренлеген тәэмин итә.

Тавыш бирүче сораштыру битен тутырганда хата җибәрдем дип исәпләгән очракта, ул Комиссия членнарына аңа бозылганы урынына яңа сораштыру бите бирүен сорап мөрәҗәгать итәргә хокуклы.

Комиссия членнары тавыш бирүчегә, катнашучылар исемлегендә аның фамилиясе каршына туры килә торган тамга куеп, яңа сораштыру бите бирә. Бозылган сораштыру бите яраксызландырыла, бу турыда Комиссия членнары тарафыннан акт төзелә.

Тутырылган сораштыру битләре тавыш бирүче тарафыннан, Комиссия членнарының күз уңында урнаштырылган тартмага тешерелә.

Тартмалар саны Комиссия тарафыннан төгаенләнә. Тавыш бирүне күчерелеп йертелә торган тартмалар белән уздыруны Комиссия местәкыйль хәл итә.

11.5. Әгәр комиссия члены сораштыру серен боза яки тавыш бирүченең ихтыярына басым ясарга маташа икән, ул кичекмәстән аның эшендә катнашудан читләштерелә. Читләштерү турында карар әлеге участкагы эшне житәкләүче комиссия члены тарафыннан, туры килә торган беркетмә тезеп һәм барлык комиссия членнары тарафыннан имзаланып, кабул ителә.

12. Сораштыру уздырганда исемләп тавыш бирү уздыру тәртибе.

12.1. Исемләп тавыш бирү- сораштыру уздыру пунктларында да, гражданның яшәү урыннарында да уздырылырга мөмкин.

12.2. Исемләп тавыш бирү- сораштыру битләре белән дә, сораштыру исемлеге белән дә уздырылырга мөмкин.

12.3. Сораштыру исемлеге буенча исемләп тавыш биргәндә, тавыш бирүче шәхесен һәм тору урынын раслаучы паспорт яки башка документ күрсәтеп, сораштыру исемлегендә үзенең фамилиясе каршына аның ихтыярын белдерүче теләсә нинди тамга куя һәм имзалый.

12.4. Сораштыру битләре буенча исемләп тавыш биргәндә, тавыш бирүче сораштыру битенә үзенең фамилиясен, исемен, атасының исемен, адресын яза, "риза" яки "каршы" сүзләре астында шакмакка үз ихтыярына туры китереп теләсә нинди тамга куя һәм шунда ук имзасын куя.

Тавыш бирүченең үтенече буенча, сораштыру битенә катнашучы турында мәгълүматны Комиссия члены тутырырга мөмкин, ләкин туры килә торган шакмакка тамганы һәм имзасын тавыш бирүче үзе куя.

12.5. Сораштыру уздыру барышында һәр кен азагында тутырылган сораштыру битләре, сораштыру уздыручылар тарафыннан, Комиссиягә тапшырыла.

12.6. Сораштыру битләре буенча тавыш бирү мәгълүматлары Комиссия членнары тарафыннан сораштыру нәтижеләрен билгеләүче теп документ булып торучы сораштыру исемлегенә күчерелә.

13. Сораштыру үткәргәндә ачык тавыш бирү үткәру тәртибе

13.1. Комиссия, сораштыруда катнашучы кешеләр саны 1000 кешедән артмаса, сораштыруда катнашкан сорау (мәсьәләләр) буенча тавыш бирү үткәру өчен сораштыруда катнашучылар җыелышын үткәрергә хокуклы. Җыелышта катнашучыларны теркәү сораштыруда катнашучылар исемлеге буенча үткәрелә. Җыелышны комиссия вәкилләре өч кешедән дә ким булмаган санда ачалар һәм алып баралар. Җыелышта кызыксынучы якларга сораштыруда куелган мәсьәлә (мәсьәләләр) буенча сорау бирү рөхсәт ителә, сорауларына җавап бирелә, әмма фикер алышулар үткәрелми.

13.2. Җыелышта тавыш бирү һәр мәсьәлә буенча аерым «Өчен» һәм аерым «Каршы» үткәрелә. Тавыш бирүдә исемлеккә кертелгән һәм җыелышта теркәлгән

сораштыруда катнашучылар гына катнаша. Тавыш бирү нәтижәләре беркетмәгә кертелә, ул жыелышта катнашучы барлык комиссия әгъзалары тарафыннан имзалана.

13.3. Сораштыруда исемлеккә кертелгән катнашучылар саны халык санының 25 процентыннан артса, жыелыш тулы хокуклы дип санала.

14. Сораштыру нәтижәләрен билгеләү

14.1. Сораштыру үткәргәннән соң, Комиссия сораштыру нәтижәләре буенча тавыш бирү нәтижәләрен исәпли һәм түбәндәге мәгълүматлар күрсәтелә торган сораштыру нәтижәләре турында беркетмә белән үзенең карарын рәсмиләштерә:

- беркетмә тезү датасы;
- сораштыру үткәру вакыты: башлану һәм тәмамлану вакыты;
- сораштыруүткәрубуенча участок адресы;
- сораштыру территориясе (әгәр сораштыру жирлек территориясенең бер өлешендә үткәреелгән булса, торак пунктларның, урамнарның, йортларның номерларының исемнәре һичшиксез күрсәтелә);
- сораштыру үткәргәндә тәкъдим ителә торган сорау (сораулар) тезелеше ;
- сораштырудакатнашуөченисемлеккәкертелгәнгражданныңгомуми саны;
- сораштырудакатнашкангражданны саны;
- сораштыруны узган яисә хәл ителмәгән дип тану ;
- сораштыру дерес яки дерес түгел дип тану;
- сораштыру исемлегендәге язмалар санын дерес түгел дип яки сораштыру кәгазьләренең санын дерес түгел дип тану;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Өчен» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыруга чыгарылган сорауга җавап биргәндә «Каршы» дип бирелгән тавыш саны;
- сораштыру нәтижәләре (мәсьәлә хупланган дип санала, әгәр тавыш бирүдә катнашучыларның яртысыннан күбе сорауга «Өчен»дип җавап бирсә).

14.2. Әгәр сораштыру берничә мәсьәлә буенча үткәреелгән булса, тавышларны санау һәм һәр мәсьәлә буенча беркетмә аерым тезелә.

14.3. Сораштыру кәгазендә язу дерес түгел дип таныла, әгәр:

- сораштыруда катнашучыларның фикерен дерес итеп билгеләү мөмкин булмаса ;
- язуда сайлаучы турында мәгълүматлар яки аның имзасы булмаса;
- кабатланган язмалар булса.

Сораштыру кәгазьләре гәмәлдә түгел дип таныла:

- билгеләнмәгән үрнәктә булса,
- комиссия әгъзаларының тамгалары булмаса,
- алар буенча сораштыруда катнашучыларның фикерен дерес итеп билгеләп булмаса.

14.4. Комиссия сораштыруны булмаган дип саны, әгәр сораштыруда катнашкан халык саны Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл жирлеге Советы карары белән билгеләнгән минималь саннан ким булса.

14.5. Комиссия сораштырунәтижәләрендерестүгелдипсаны:

- әгәр сораштыру уздырган вакытта җибәреелгән хокук бозулар гражданнының ихтыяр белдерү нәтижәләрен дерес итеп билгеләргә мөмкинлек бирми икән;

- әгәр сораштыру исемлегендәгә дәрәс дип танылган язма саны сораштыруда катнашкан граждандар санының 80%нан ким булса;

- әгәрсораштыру кәгазе саны сораштыруда катнашкан граждандар санының 80%нан ким булса.

14.6. Сораштыру нәтижеләре турында беркетмә 2 нөсхәдә төзелә һәм комиссиянең барлык әгъзалары тарафыннан имзалана. Беркетмәгә кул куйган вакытта комиссиянең кайбер әгъзалары булмаган очракта, беркетмәдә бу хакта, аларның юклыгы сәбәпләрен күрсәтеп, язып куела.

Комиссия әгъзасы беркетмә белән тулысынча яки аның аерым нигезләмәләре белән килешмәсә, беркетмәгә кушып бирелә торган аерым фикерне язмага язарга хокуклы, бу хакта беркетмәдә тиешле язма языла. Беркетмә дәрәс дип санала, әгәр Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә Советы карары белән билгеләнгән комиссия әгъзалары саныннан күпчелек имза белән имзаланса.

Беркетмәгә кул кую кене комиссия әгъзалары тарафыннан сораштыру нәтижеләрен билгеләү кене булып тора.

14.7. Беркетмәнең бер нөсхәсе Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә Советына сораштыру кәгазьләре яки сораштыру исемлекләре белән бергә җибәрелә, беркетмәнең икенче нөсхәсе сораштыру үткәру инициаторына җибәрелә.

Беркетмәнең бер нөсхәсенә комиссиягә кәргән язма шикаятьләр, гаризалар һәм алар буенча кабул ителгән карарлар теркәлә. Шикаятьләрнең, гаризаларның һәм алар буенча кабул ителгән карарларның расланган күчәремәләре беркетмәнең икенче нөсхәсенә теркәлә.

Бер нөсхәнең күчәремәләре массакуләм мәгълүмат чараларына, җирле иҗтимагый берләшмәләргә һәм территориаль иҗтимагый үзидарә органнарына тәкъдим ителәргә мөмкин.

14.8. Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә комиссиясе һәм Советы сораштыру үткәру буенча документларның сакланышын һәм тутырылган сораштыру кәгазләренең кагылгысызлыгын тәэмин итә.

15. Сораштыру нәтижеләре

15.1. Сораштыру нәтижеләре аны үткәргәннән соң бер ай вакыт эчендә бастырылырга (халыкка игълан ителәргә) тиеш.

15.2. Сораштыру барышында ачыкланган халык фикере тәкъдим итү сыйфатына ия. Сораштыру нәтижеләре җирле үзидарә органнары һәм Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә җирле үзидарә органнарының вазыйфаи затлары, шулай ук Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан карарлар кабул иткәндә мәҗбүри рәвештә каралырга һәм исәпкә алынырга тиеш.

15.3. Сораштыру нәтижеләренә каршы килә торган карарлар кабул ителгән очракта, вәкаләтләр һәм җирле үзидарә вазыйфаи затлары карар кабул ителгәннән соң 10 кен эчендә тиешле мәгълүматны бастырып чыгару (халыкка игълан итү) юлы белән мондый карар кабул итүнең сәбәпләрен халыкка җиткерергә тиеш.

16. Сораштыру материалларын саклау

16.1. Сораштыру материаллары Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә Советында Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә

Советы депутатларының вәкаләтләре тәмамлану вакытына кадәр саклана, аннары муниципаль архивка жибәрелә.

16.2. Күрсәтелгән материалларны саклау срогы Саба муниципаль районы Олы Шыңар авыл җирлегә Советы тарафыннан билгеләнә, әмма 1 елдан да ким булырга тиеш түгел.

17. Сораштыру үткөрүне финанс яктан тәмин итү

17.1. Гражданның арасында сораштыру әзерләүгә һәм үткөрүгә бәйлә чараларны финанслау башкарыла:

- җирле бюджет хисабына – сораштыруны җирле үзидарә органнары инициативасы буенча үткәргәндә;

- Татарстан Республикасы бюджеты хисабына – сораштыруны Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары инициативасы буенча үткәргәндә.

18. Сораштыруда катнашу хокукларын бозган өчен җаваплылык

18.1. Россия Федерация гражданын көчкүлләнип, сатып алып, янап, ялган документлар белән яки башка терле гамәлләр белән ирекле рәвештә сораштыруда катнашырга, яисә комиссиянең эшенә яки әгъзаларенә каршылык күрсәткән затлар гамәлдәгезаконнарнигезендә җаваплылыкка тартылалар.